

Grund til, at man ikke tidligere er kommen frem med de nu forelagte Bemærkninger. Jovrigt maa jeg erindre, at dengang, den Bestemmelse om Dptagelsen af Coloniernes indre Anliggender blandt de særlige Anliggender blev taget her, ved 3die Behandling af Grundlovsbestemmelsen, var det nuværende Ministerium endnu ikke ved Roret, og det kunde altsaa heller ikke bringe denne Sag under Dmtale.

Sammerich: Den foreliggende Sag har vistnok, som påaavist af den ærede Indenrigsminister, sine store Misligheder. Dette skuldes imidlertid ikke det nuværende Ministerium, men det Ministerium, der har afstedkommet den bekjendte Kundgjørelse, og dets Arbejde viser sig da i denne Henseende at have været et Hastværksarbejde og neppe tilstrækkelig vel overveiet. Det foreliggende Lovudkast er meget kort, men det indeholder i al sin Korthed et Principsspørgsmaal, og jeg troer, det er uheldigt, at vi saa tidlig skulde kaste et saadant ind i Debatten. Det Principsspørgsmaal, som Lovudkastet fremkalder, er, om vi skulde stræbe hen efter en Sammensmeltning af alle Forhold og dermed en concentreret Hælfstat, eller om hver Landsdeel skal stræbe efter at bevare sit Særegne. Her skulde første Gang gjøres Forsøg med, at Noget — nemlig Colonierne — fuldstændig kom under Hælfstats Ministeriets og Repræsentationens Omraade, hvorved det da vilde falde lidt forunderligt, at Hælfstatsrepræsentationen og Regjeringen i det danske Monarchi først fuldstændig fik at raade over nogle Stykker Land under Linien og tæt ved Nordpolen, eller i alt Fald skulde begynde at øve sig derpaa. Derved vækkes dette Principsspørgsmaal om Sammensmeltning eller Ikke-Sammensmeltning; det vækkes paa en Tid, da vi paa ingen Maade kunne have nogen begrundet Dom over, hvad det vil blive til med den nye Fællesrepræsentation; Udfigterne ere jo, som vi vide, ikke meget lovende, Folk synes ikke meget tilbøielige til at indtegne sig som Bølgere. Hvad nu angaaer Lovforslagets nærmere Indhold, saa har den høitærede Indenrigsminister oplyst om, at Bestindien ikke hører under Grundloven. Jeg maa tilstaae, at det forundrede mig, og

at der endnu, efter denne Oplysning, for mig er noget Dunkelt ved den Sag. Men i alt Fald tør jeg da vel antage, at Grønland hører under Grundlovens Omraade, Grønland, der til alle Tider har været betragtet som en dansk Eiendom, der er erhvervet i Christian den Fjerdes Dage af Danmarks Rige, uden at Holsteen har havt den ringeste Deel i denne Erhvervelse, et Land, hvortil nordiske Traditioner altid have knyttet sig. Det er nu vistnok for Diebliffet et ikke synderlig vigtigt Land, og det har jo ogsaa kun en ringe Befolkning, men hvem kan sige, om det ikke kan faae en stor Bigtighed? Jeg sætter, at der bliver opdaget Bjergværker, saa vil jo Befolkningen stige, og saa vil hele Landet faae en ganske anden Betydning. Dette Grønland er i Motiverne betragtet som en Domaine, og der siges paa en temmelig tør, forretningsmæssig Maade, „at i det Væsentlige har det Charakteren af en Domaine, saaledes som ogsaa er blevet gjort gjældende af den senest nedsatte grønlandske Commission.“ Det forekommer mig at være en noget besynderlig Maade at tage Tingen paa; det minder lidt om Stavnshaandets Tider og Middelalderens Dage, da man alene saae paa Landet, og, naar man havde taget en Bestemmelse om det, ja saa fulgte Befolkningen med af sig selv og ovenikjøbet. Det forekommer mig, at man paa ingen Maade tør glemme, at Grønland har en Befolkning, hvor lille den end er, og for denne Befolkning skulde jeg antage, at den danske Grundlov med dens Grundrettigheder for Diebliffet gjælder. Nu veed jeg vel, at der blandt disse Rettigheder er flere, der for Tiden ikke kunne komme til Anvendelse i Grønland, f. Ex. Pressfriheden, men jeg veed tillige, at der er andre, som kunne komme til Anvendelse, og det er da navnlig Religionsfriheden og hvad der hos os svarer til Habeas-corpus-Acten. Det er nu altsaa disse Rettigheder, som Grønlands Befolkning har, der tillige skulde overgives til det nye Rigsraad og til Fællesregjeringen, uden at vi kunne sjonne, at der i Rigsraadet er den ringeste Garantie for, at Rettighederne ville blive overholdte. Jeg sætter nu, at Rigsraadet fik en saadan Udvikling, at det ikke